

EKE HÍRLEVELE

Egyházi Könyvtárak Egyesülése
9090 Pannonhalma, Vár 1.

2004/1. sz.

Az Egyesülés alapszabályára (3.§.1.) hivatkozva már a kecskeméti közgyűlésen és később, a következő évi munkaterv készítésekor is - melyet az elnökség az első elnökségi ülésen azóta el is fogadott – felmerült, hogy kívánatos lenne a tagkönyvtárak aktívabb részvétele az Egyesülés munkájában.

Úgy gondoltuk, hogy az aktívabb részvételt az elnökség hathatósabbá tételével, a közgyűlés szerepének növelésével, illetve az évenkénti egyszeri találkozáson túl szakmai fórumok, összejövetelek rendezésével valósíthatjuk meg.

Mindezt segíthetné szakmai munkacsoportok alakítása, s olyan tevékeny felelősök jelentkezése, akik munkájuk mindannyiunk számára hasznos eredményeit levélben vagy e-mail-ben rendszeresen megosztanák a kollégákkal. Erre a levelezőlistán és egy rendszeresen megjelenő Hírlevélben lenne lehetőség.

A negyedévente megjelenő Hírlevélben bárkinek módja lenne arra, hogy a mindenki számára hasznos információkat közreadja, vagy beszámoljon az aktuális programokról.

Első Hírlevelünk valóban levél. Egyelőre nem gondolunk arra, hogy Hírlevelünk „szabályos” (nyomdában előállított, ISSN számmal rendelkező) periodika legyen, s további sorsát és szerkesztését a tervezett PR-es csoport gondjaira bízánk.

Az első EKE HÍRLEVELET azzal a szándékkal adjuk postára, hogy minden egyházi könyvtárban dolgozó kolléga érezze: egy szakmai közösséget alkotunk, melyben mindenki fontos, és mindenki munkájára számítunk.

Bár Egyesülésünknek „papírforma” szerint (ellentétben pl. a MKE-vel) intézmények (könyvtárak) és nem könyvtárosok a tagjai, s könyvtáranként egy-egy kolléga bír képviseleti joggal, de a valóságban mégis minden egyházi könyvtárban dolgozó kollégát „ekés kollégának” gondolunk.

Éppen ezért kérjük a könyvtárak vezetőit, hivatalos képviselőit, hogy az EKE Hír/Levelet másolják le több példányban és mutassák meg minden kollégának.

Ásványi Ilona – Török Beáta

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülése
9090 Pannonhalma, Vár 1.

2004/1. sz.

Néhány szó az AKThB-ről és az AKThB 2004. évi közgyűlésről (Aachen 2004. június 28 - július 2.)

A **katolikus teológiai könyvtárak munkaközösségét** (Arbeitsgemeinschaft katholisch-theologischer Bibliotheken) **1947-ben** alapították meg a nyugatnémet egyházi könyvtárak. A szervezetnek több mint **160 tagkönyvtára** van: minden egyházmegyei és teológiai főiskolai könyvtár, sok szerzetesi könyvtár és számos egyéb katolikus egyházi intézmény könyvtára.

Túlnyomó többségben a **Szövetségi Köztársaságban**, de **Ausztriában**, **Dél-Tirolban**, **Luxemburgban** és **Svájcban** is vannak tagjai a munkaközösségnek, amelyet **1970-ben ismert el a német Püspöki Kar hivatalos szervezatként**.

A **nyolcvanas évek elejétől** vettem részt - személyes meghívás alapján - **mint vendég** évi közgyűlésükön, s az **EKE számára mintának** tekintettem a munkaközösséget, ők **bíztattak az ökumenikus szervezet létrehozására**.

A **közgyűlést évenként más-más könyvtár** szervezi, az egyes tartományokban lévő **könyvtárak és a bizottságok** (elektronikus feldolgozás, régi állomány, kölcsönzés) **többször üléseznek**.

A közgyűlések hétfőn este baráti együttléttel kezdődnek, kedden vannak a szakmai előadások, szerdán kiránduláson ismerkednek a résztvevők a környék könyvtáraival és egyéb látnivalóival, csütörtökön tartják a tényleges közgyűlést. Sokszor még pénteken is vannak fakultatív programok.

A **szakmai nap témáiból** néhány példa: állományvédelem, elektronikus feldolgozás, egyházi és állami könyvtárak, az egyházi könyvtárak mint szolgáltató intézmények.

A **2004. évi, Aachenben** rendezett közgyűlés **témája a liturgikus könyv volt, a kódexektől napjainkig**.

Az AKThB szoros **kapcsolatot** tart fenn a megfelelő **evangélikus szervezettel** (Verband kirchlich-wissenschaftlicher Bibliotheken): már a kilencvenes években közös CD-Romot adtak ki (Kirchlicher Verbandkatalog), tavasz óta együtt működtetik a virtuális katalógust (vthk.de), 2000-ben és 2003-ban együtt tartották közgyűlésüket. Ugyancsak ökumenikus jellegű a 2000 óta új címmel (Kirchliches Buch- und Bibliothekswesen) megjelenő Jahresbericht.

Bánhegyi B. Miksa OSB
Főapátsági Könyvtár
Pannonhalma

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülése
9090 Pannonhalma, Vár 1.

2004/1. sz.

Beszámoló a BETH 2004. évi közgyűléséről (Lyon, 2004. szeptember 4-8.)

A közgyűlés az Európai Teológiai Könyvtárak Szervezete valamennyi fontos tagországának részvételével zajlott, tehát a házigazda francia szövetség elnöke mellett képviseltette magát a Brit Teológiai és Filozófiai Könyvtárak Szövetsége, a spanyol, a német (katolikus és protestáns) illetve a lengyel szövetség is. Az eseményen 28 fő volt jelen, de csupán az AKThB küldötte 200 tagkönyvtárat képviselt. Szorosabbá vált az amerikai szervezettel néhány éve kezdeményezett együttműködés. Az ATLA hivatalos küldöttjein kívül még négy könyvtáros érkezett az Egyesült Államokból, bár közülük kettő évek óta Rómában működik.

A rendező intézmény ezúttal a Lyon-ban működő szaléziánus szerzetesek Jean Boscoról elnevezett központjának könyvtára volt. A közgyűlések szokványos napirendjén túl (melynek része volt a költségvetés helyzetének bemutatása és a tagdíjak begyűjtése) megismerhettük az elnökség legutóbbi Leuven-i ülésének témáit, beszámolóik hangzottak el a különböző hivatalos tárgyalásokról és látogatásokról, majd kiegészítettük a végrehajtó bizottságot a Kölni Dóm Könyvtárának vezetőjével, dr. Fingerrel. A megvalósulóban lévő elképzelések közül az elnökség vázolta az Európában hiányzó teológiai folyóiratok lerakatanak tervét, bemutatta a BETH Web lapján végzett változtatásokat, a szervezetről készült új prospektust és az ATLA által kínált szakmai kiadványokat. Felhívták a figyelmet arra, hogy amennyiben a BETH valamelyik tagszervezete megjelenteti az ATLA (egyébként is közérdekű) hirdetését, abban az esetben mind az adott nemzeti szervezet, mind a BETH 100-100 dollárt kap az ATLA-tól. (Ez lényegében fedezné az EKE éves tagdíját a BETH-ben, tehát **javaslom, hogy a hirdetés a következő évkönyvünkben jelenjen meg és a Honlapunkon is tegyük hozzáférhetővé.**)

A nemzeti szervezetek képviselői sorában e sorok írója is beszámolt az EKE helyzetéről és legújabb személyi változásairól. A szervezők kérésére a Bibliothèque Nationale két munkatársa ismertette a régi liturgikus könyvek feldolgozásának tapasztalatait. A szakmai program minden bizonnyal legfontosabb előadása a német egyházi könyvtárak virtuális katalógusának bemutatása volt, amely katalógust az Interneten csupán az elmúlt hónapokban közel 20 000 használták. (Virtueller Katalog Theologie und Kirche. A szerző dr. Siegfried Schmidt, a szöveg teljes terjedelmében megjelenik az Interneten.) Az elnökség javaslatára a közgyűlés hivatalosan is megszavazta, hogy a 2005. évi találkozó Debrecenben kerül sorra. A rendező könyvtárat a közgyűlés rendkívüli tagként vette föl a BETH tagjai sorába.

A kísérő programok keretében meglátogattuk Vienne (Gallia Provincia egyik központja) római emlékeit, majd Lyon városi könyvtárát (amely jelentős jezsuita gyűjteményt kezel) és a helyi Nyomdatörténeti Múzeumot.

Dr. Gáborjáni Szabó Botond
Tiszántúli Református
Egyházkerület Nagykönyvtára
Debrecen

Felmérés a besorolási adatokról

Az EKE listára feliratkozott tagok július közepén katalogizálási témaköréről, a besorolási adatokról kaptak kézhez egy kérdőívet. Az ívet eljuttattam még négy nagy felsőoktatási, néhány országos gyűjtőkörű szakkönyvtárnak, az OSZK-nak, a megyei könyvtáraknak, a MOKKA-nak, és két elektronikus dokumentumokat feldolgozó intézménynek. Összesen 33 helyről érkezett válasz, 15 egyházi könyvtárból.

Célkitűzésem: felmérni és összehasonlítani a besorolási adatok kezelésének gyakorlatát, megállapítani az ezzel kapcsolatos hagyományokat, igényeket, feladatokat, az eredményeket belefoglalni egy, a besorolási adatokkal foglalkozó értekezésbe.

A főbb vizsgálati szempontok a következők voltak:

- mekkora név típusú besorolási adatvagyonnal rendelkeznek az intézmények;
- mennyi időt fordítanak a feldolgozók a besorolási adatok létrehozására;
- mennyi figyelmet fordítanak a történeti és vallási nevek rekordjainak kialakítására;
- mennyire egységes az adatformálás módja, ha nem egységes, milyen irányban térnek el egymástól a módszerek;
- milyen adatformálási hagyományok mutatkoznak meg a számítógépes katalógusokban;
- milyen típusú segédforrásokat használnak a feldolgozók az egységesítő munkához;
- van-e olyan segédforrás, amelynek adatait változtatás nélkül átvehetik.

A vizsgálat az egyházi könyvtárak gyakorlatára külön is kiterjed. Az előzetes eredmények alapján annyi már bizonyos, hogy milliós nagyságrendű besorolási adat van a katalógusokban. S hogy ezek mennyire hasonlóak vagy különbözőek, ebből következően milyen feladatok hárulnak a mostani vagy a majdani integrált adatkezelő rendszerekre, várhatóan kiderül az eredmények elemzése során. Az elkövetkezendő, nagy mennyiségű retrospektív feldolgozást pedig célszerű lenne megfelelő segédanyaggal, besorolási jegyzékkel támogatni annak érdekében, hogy a csatolópontként működő, gyűjtő funkciót ellátó, bizonyos esetekben a könyvtár arculatát is képviselő névformák kialakítása minél könnyebb feladatot jelentsen, ugyanakkor ezek a pontok hatékony információszervező elemként is teljesíthessék feladatukat.

Ezúton is köszönöm a kérdőívet kitöltő kollégák szíves közreműködését.

Dudás Anikó
PPKE BTK Könyvtára
Piliscsaba

Informatikai felmérés az egyházi könyvtárakban

Az első hírlevélben a nyáron elkezdett munkáról szeretnénk beszámolni. Mindannyian kézhez kapták levelünket és kérdőívünket, amelyben az egyházi könyvtárak számítógépes felszereltségéről és internetes jellemzőiről tudakozódtunk. A 67 tagkönyvtártól 38 kitöltött és értékelhető kérdőívet kaptunk vissza. Ezúton is még egyszer köszönjük fáradozásukat. A kérdőívek feldolgozása elkezdődött, az értékelés folyamatos.

A kérdőív első részében igyekeztünk felmérni a személyi ellátottságot, szakmai felkészültséget, majd a könyvtárakban található számítógépek számára és fejlettségére kérdeztünk rá. Fontos szempont volt, hogy a könyvtárak milyen rendszereket használnak könyveik feldolgozására, milyen a feldolgozottság mértéke és milyen egyéb könyvtári folyamatokat automatizáltak. A kérdőív végén arra vártuk a válaszokat, hogy milyen internetes összeköttetéssel rendelkeznek az intézmények, és milyen szerver továbbítja az adatokat.

A felmérés célja volt, hogy a jelenről egy helyzetképet készítsünk. Ez később összehasonlítási alapul szolgálhat, és segíthet a változások nyomon követésében. Egyúttal könyvtáraink informatikai fejlesztéséhez kapcsolódó koncepció elkészítéséhez is szeretnénk segítséget nyújtani. Kész koncepció birtokában talán támogatást remélhetünk pályázatok segítségével az állami szervektől és a fenntartóktól is.

Nehéz az értékelés végén általános képet alkotni, hiszen a nagy különbségek miatt az átlagolásban elvesznek az egyedi jellemzők. Mégis következtetéseket kell levonnunk, hiszen az eredmények segíthetnek fejlődési irányokat és az egyes helyeken jelentkező hiányokat felvázolni.

A személyi feltételeknél megállapítható, hogy a könyvtárakban dolgozók több mint fele felsőfokú könyvtárosi végzettséggel rendelkezik. Ha visszagondolunk a rendszerváltozást megelőző időkre e téren fejlődés mutatható ki: könyvtárainkat már nem érheti az a vád, hogy kevés szakembert foglalkoztatnak.

Az informatikai felkészültségünk egy erős alapszintű, ami arra mutat, hogy a szakemberek biztonsággal kezelik a könyvtárakban található rendszert, tudnak szöveget szerkeszteni és az Internet használatával is boldogulnak. A fejlődés itt is kézzelfogható.

A legtöbb intézmény rendelkezik rendszergazdával, sok helyen az együttélés más intézménnyel (pl. oktatási intézmény) javítja az értékeket, de a főállású rendszergazda nagyon kevés.

A könyvtárakban összesen 346 számítógép található, egy intézményre 9 gép jut átlagban. A gépek közül 182 a könyvtárosok munkaeszköze, a többit az olvasók használják elsősorban katalógusban való keresésre, de a könyvtárak biztosítanak Internet-hozzáférést, CD-ROM használatot is. A könyvtárosok által használt gépek megközelítőleg 30 százaléka mondható elavultnak. A legtöbb gép processzora a Pentium valamelyik változata, a legjellemzőbb operációs rendszer Windows NT vagy XP.

A kérdőívet visszaküldött könyvtárak 34 %-a Orbist használ, 18 %-kal a Corvina a második, 13 %-kal a Tinlib áll a harmadik helyen, ezután következik a Szikla program. Ugyanennyi százalékkal állnak az egyéb, nem integrált rendszereket használó könyvtárak is. Az Aleph, SR-LIB, SLIB rendszerekkel csak néhány könyvtár rendelkezik, jelenleg Szirén programot senki nem használ.

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülése
9090 Pannonhalma, Vár 1.

2004/1. sz.

A könyvtárak a könyvtári rendszereket elsősorban katalogizálásra használják, majd az OPAC használat következik.

Az adatszolgáltató könyvtárak összesen közel 4 millió kötettel rendelkeznek. Ennek a hatalmas könyvállománynak mindössze 26 %-a került számítógépes feldolgozásra (összesen valamivel több, mint 1 millió rekord). Vajon megoldható lenne-e ennek a jelentős mennyiségű rekordnak a jobb szolgáltatása akár az olvasók felé (internetes katalógusok), akár a könyvtáros kollégák felé (osztott katalogizálás)? Az erőforrások jobb felhasználását indokolná az a tény is, hogy több mint 20 ezer kötet könyv jut egy könyvtárosra az egyházi könyvtárakban.

Képet kaphattunk arról is, hogy az egyes könyvtártípusok (egyházmegyei/egyházkerületi, felsőoktatási, iskolai, szerzetesi, egyéb könyvtárak) milyen fejlettségi szinten állnak, melyek vezetik a sort, melyek vannak lemaradva. Felmerül a kérdés, hogyan segítheti egyik könyvtár a másikat a felzárkózásban?

A kérdőívek kiértékelése után talán több újabb kérdés merült fel, mint amire választ kaptunk. Reméljük, mielőbb elindul egy közös munka, ami választ talál ezekre a kérdésekre is.

Csak szemelvényeket mutathattunk be a felmérés eredményeiből. A teljes kiértékelést és az összesített adatokat a szaksajtó, illetve az EKE levelezőlista segítségével szeretnénk megosztani a kedves kollégákkal.

Baranya Péter
Veszprémi Hittudományi
Főiskola Könyvtára

Kövécsek Ildikó
Szegedi Hittudományi
Főiskola Könyvtára

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülése
9090 Pannonhálma, Vár 1.

2004/1. sz.

Beszámoló a 2004. szeptember 14-én tartott elnökségi ülésről

A kalocsa-kecskeméti közgyűlésen megválasztott elnökség 2004. szeptember 14-én, mint ahogy a korábbiakban is, a Ráday Könyvtárban tartotta elnökségi ülését. A megbeszélésen Sullyané Szigetvári Ildikó kivételével az elnökség valamennyi tagja megjelent. Az evangélikus egyházi könyvtárakat Dr. Mátyóki János képviselte. Az elnökségi ülésen a következő témák kerültek megvitatásra:

I. Az éves közgyűlések

A 2004. évi közgyűlés értékelése;

A 2005. évi konferencia;

II. Változások bejegyeztetése a bíróságon, majd az APEH-nél és banknál

III. Munkaterv

IV. Szakmai munkacsoportok

V. Találkozók helyszíne

VI. Kapcsolatfelvétel előkészítése

1. a minisztériummal;

2. szakmai szervezetekkel (IKSZ, MKE, KI, NKA);

VII. egyéb:

Eddigi munka

Hírlevél

Pályázat

Beszámoló BETH gyűlésről

I. Az éves közgyűlések

Az idei közgyűlés és konferencia értékelése során több olyan vélemény hangzott el, amely az Egyesülés elkövetkező konferenciáinak szervezésében, lebonyolításában jelenthet változást. Felmerült, hogy az éves találkozók egy negyedik nappal bővíthetnének, illetve többször felvetődött annak igénye, hogy a jövőben a konferenciák programjainak összeállításakor fektessünk nagyobb hangsúlyt a szakmaiságra, a lelki programokra, ökumenikus istentiszteletre. Az elnökség elfogadta, hogy egy-egy közgyűlés tematikáját a szervező könyvtár az elnökség jóváhagyásával állítsa össze, kis könyvtárak - amennyiben igénylik - természetesen kapjanak külső segítséget a szervezésben. Az előadások számát mindenképp maximáljuk, és a programba lehetőség szerint ne kerüljenek „üzleti” előadások. Köntös László beszámolt a pápai tapasztalatokról, ahol néprajzosok és történészek gyakran szerveznek konferenciákat. Az általuk szervezett találkozók öntevékenyebbek, a résztvevőknek több idejük marad az „egymásra figyelésre”, az előadók nem meghívott előadók, hanem saját soraikból kerülnek ki. Tapasztalataikat a következő konferenciákon érdemes volna hasznosítanunk. Az elnökség egyet értett azzal, hogy a nyári konferencia jól szervezett találkozó volt.

II. Változások bejegyeztetése a bíróságon, majd az APEH-nél és banknál

A személyi és az Alapszabályban történt változások bejelentése a Fővárosi Bíróságon szeptember folyamán megtörténik. (megj.: Kérelmünket már beadtuk a Fővárosi Bíróságra) Az új elnök a titkárt, a kamarást és az új könyvelőt is meghívta Pannonhalmára, a látogatás a tervek szerint a bírósági bejegyzés után esedékes. Az Egyesülés tagdíjából, pályázatokból származó bevételeinek, kiadásainak könyvelését a jövőben a kamarás koordinálásával végezzük, a könyvelő munkájáért a jövőben azonban fizetnünk kell.

III. Munkaterv

A legfontosabb teendők négy feladat köré csoportosíthatók: 1. **szoftverváltás**, 2. **digitalizálás**, 3. **állományvédelem**, 4. **gyűjtőkori együttműködés**. A **szoftverváltással** kapcsolatban két megbeszélés is volt már a Sapientia Könyvtárában. A

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülése
9090 Pannonhalma, Vár 1.

2004/1. sz.

váltással kapcsolatban olyan tervek szükségesek, amelyek hosszú távon biztosítanak megoldást, kapcsolódási lehetőséget a MOKKA-hoz, ODR-hez. A következő rendezvényre, amelynek ismét a Sapientia adna helyet, meghívjuk a Corvina, HunTéka, és a Szikla rendszerek képviselőit, hogy mutassák be könyvtári szoftverüket. Baranya Péter és Kővécs Ildikó felmérése a nyár folyamán megkezdődött. Erre okot adott a 10 éves jubileum, és nem utolsó sorban az is, hogy felmérjük jelenlegi helyzetünket. A felmérés eredményeként megszületett anyag szeretnénk, ha publikációként is megjelenhetne. Többen vettünk már részt valamilyen **digitalizálás** projektben. Fontos volna felmérni, hogy mi történt eddig, akik pedig nem foglalkoztak ezekkel a feladatokkal, az ő figyelmüket is fel kellene hívni a digitalizálás fontosságára.

A honlap frissítése is elkezdődött, folyamatosan alakul.

IV. Szakmai munkacsoportok

A munkatervben (lásd melléklet) 4 **munkacsoport** létrehozása szerepel. 1. PR (levelező lista kezelése, névtár, honlap szerkesztése), 2. egyházi iskolai és felsőoktatási könyvtárak munkatársait összefogó csoport, 3. „gyűjteményi” (együtt van múzeum, könyvtár, levéltár) könyvtárosok csoportja, 4. gyűjtőköri együttműködést koordináló csoport. A Szegedi Hittudományi Főiskola és a Jezsuita könyvtár munkatársai egy kérdőívvel keresnék meg az ősz folyamán az Eke könyvtárakat. Érdemes volna egy egységes lelőhelyjegyzéket megalkotni, ezt a honlapon közzétenni és az NPA-hoz is kapcsolódni. A fenti négy csoport működését az elnökség elfogadta, illetve felmerült egy ötödik csoport létrehozásának szükségessége. Az 5. csoport a szoftverváltással, közös katalógusépítéssel, informatikával foglalkozna. Az elnökség az ötödik csoport létrehozását is elfogadta.

V. Találkozók helyszíne

Az elnökségi üléseknek a Ráday Könyvtár továbbra is helyet biztosít, az egyéb rendezvények helyszíne a Sapientia Könyvtára és az OKGYK lehet.

VI. Kapcsolatfelvétel előkészítése

A NKÖM Könyvtári Osztályán szeptember 15-én fogadnak bennünket (dr. Skaliczki Judit és Dr. Tóth Elek). A találkozón ismertetjük munkatervünket, problémáinkat, kéréseinket. (megj.: A megbeszélés megtörtént, összefoglaló a Hírlevélben olvasható.) Az elnökségi ülésen több kolléga is felvetette a digitalizálással, az IHM által kiírt pályázatokkal kapcsolatos nehézségeket, hiszen tapasztaljuk, hogy a kiírt pályázatok nem mindig illeszthetők a könyvtáraink már meghatározott munkatervéhez. A digitalizálás újabb problémákat is felvet: a digitalizált anyagot szolgáltatni kell és nagyon fontos a nyilvántartása is, ezzel elkerülhetnénk, hogy ne dolgozzunk fel újra valahol már digitalizált anyagot.

VII. egyéb

G. Szabó Botond beszámolt a lyoni BETH közgyűlésen szerzett tapasztalatairól, amelyen Köntös Lászlóval vett részt. Felhívta a figyelmünket a BETH és az AKTHB honlapra, az ott található virtuális katalógusra, amelyről a konferencia egyik előadása is szólt. A 2005-ös BETH találkozó Debrecenben lesz, várhatóan 30-35 BETH tagkönyvtár részvételével. A konferencia programja legkorábban 2005 júliusára készül el. Az előadásokat a résztvevők tartják: téma a Nemzeti sajátosságok az Európai Unió egyházi könyvtáraiban. A tervekben szerepel egy egri és egy budapesti kirándulás, az OSZK megtekintése is. Az elnökségi ülés utolsó beszámolóját Baranya Pétertől hallottuk, aki a nyáron elkezdődött számítógépes, szoftveres felmérés részeredményeit ismertette.

Török Beáta
titkár

Beszámoló a NKÖM Könyvtári Főosztályán történt megbeszélésről

(2004. szeptember 15.)

Szeptember 15-én az első elnökségi ülés után az elnök és a titkár találkozott **Dr. Skaliczky Judit** főosztályvezető asszonnyal és **Dr. Tóth Elek** könyvtári referenssel.

Mivel az elnökségi ülés és a minisztériumi találkozó váratlanul gyorsan, követte egymást, egy már korábban is felmerült **reális és valós mérlegkészítés** a tíz év munkájáról nem készült el, de elkészítése mindenképpen szükséges lenne mindannyiunk számára, ill. alapja lehet a minisztériummal és a szakmai szervezetekkel való együttműködésnek.

A megbeszélésen beszámoltunk a tervezett **munkacsoportok**, és a részben ezekhez kapcsolódó **4 nagy feladat**ról: 1. szoftverváltás, 2. digitalizálás, 3. állományvédelem, 4. gyűjtőköri együttműködés: 4.1 folyóirat lelőhelyjegyzék, 4.2 közös (virtuális) katalógus létrehozása.

Ezekkel kapcsolatban és további feladatok ellátására a következő témákban kértünk **pályázati segítséget**: 1. szoftverváltás, 2. digitalizálás (inkább a NKÖM és nem az IHM pályáztatásával), 3. állományvédelem (dokumentumok restaurálása mellett – esetleg helyett – állományvédelmi eszközök: páramérő, páraelszívó stb.) 4. bér jellegű, személyi kiadásokra: 4.1 katalóguskonverzió, 4.2 feldolgozás elektronikus formában. Reményünket fejeztük ki, hogy: 5. az érdekeltség növelő dokumentum vásárlási támogatáshoz legalább az eddigi mértékben és formában továbbra is hozzájuthatunk.

Elmondtuk, hogy a korábbi évek gyakorlatának megfelelően szívesen **részt vennénk** az egyházi könyvtárak részéről **pályázati kuratóriumok** munkájában.

A könyvtári referens örömmel üdvözölte **szakmai kapcsolatkereséseinket** a hazai és a külföldi szakmai szervezetekkel, s útkereséseinket a határon túli magyar könyvtárak és könyvtárosok felé.

Felvázolt programunk, törekvéseink több ponton is találkoznak a minisztérium törekvéseivel, elképzeléseivel a napi aktualitás szintjén.

Az Egyesülés nevében felismert és vázolt 4 feladatot az állami szervekkel közösen megoldandó feladatnak ismerik fel a minisztériumban dolgozó kollégák is, ám ahogy évek óta mindig és jogosan, most is hangsúlyozták a fenntartók érdemi szerepvállalását is.

A **szoftverváltással** kapcsolatban joggal remélhetünk segítséget a minisztériumtól. A megbeszélésen ismét előkerült az egyházi könyvtárak bekapcsolása a MOKKA-ba ill. az egyházi könyvtárak részvétele az ODR-ben, ám ezeknek bizonyos értelemben feltétele integrált rendszerek használata. Az október 6-i konferencia után a fenti adatok birtokában ismét találkozónak a minisztérium, az egyesülés, a MOKKA és a választott szoftverek képviselői, hogy közösen kidolgozzák a váltás ésszerű, méltányos, anyagilag is kedvező módját.

Mindebben az Egyesülés szerepe annyi, hogy összefogva a könyvtárakat képviselje azok érdekeit, szem előtt tartva az Alapszabály 2. §. 4. pontját: „Az egyesülés ajánlásai nem kötelezőek az egyesülés munkájában tagként részt vevő könyvtárak számára.”

A **digitalizálással**, a nemzeti digitalizálási stratégiával kapcsolatban október 5-én lesz egy minisztériumi megbeszélés, ahol a Neumann Ház munkájáról, a Nemzeti Digitális Adattárról (NDA) és a Nemzeti Audiovizuális Archívumról (NAVA) lesz szó, s melyre az EKE is meghívást kap. Egyesülésünk novemberre tervezi a saját digitalizálós konferenciáját, melynek programját kedvező lenne az októberi megbeszéléshez igazítani.

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülése
9090 Pannonhalma, Vár 1.

2004/1. sz.

Az októberi konferencia után remélhetőleg világosabbá válik az is, hogy az egyházi könyvtárak milyen sajátos színekkel és lehetőségekkel tudnak bekapcsolódni a programba, milyen érdekekért, biztosítékokért stb. kell és tud harcolni az EKE könyvtáraink érdekében.

A kollégák üdvözölték az **állományvédelemmel**, a **gyűjtőköri együttműködéssel** kapcsolatos terveinket is.

A megbeszélésen kiderült, hogy **pályázati segítséget** biztosan remélhetünk szofterváltással kapcsolatban. Minden bizonnyal lesznek pályázatok digitalizálásra. Az NKA restaurálásra kiírt pályázataival mellett a NKÖM-től is remélhetünk pályázati segítséget állományvédelemre, ám valószínű, állományvédelmi eszközökre: páramérő, páraelszívó stb. nem, csak dokumentumok restauráltatására adhatnak pénzt. Kevésbé látszik valószínűnek, hogy bér jellegű, személyi kiadásokra pályázati segítséget nyerjünk. Bár mindenfelől megszorító intézkedésekről hallani, remélhető, hogy az érdekeltség növelő dokumentumvásárlási támogatáshoz legalább a korábbi mértékben és formában továbbra is hozzájuthatnak a nyilvános egyházi könyvtárak.

Lehetőség szerint – a korábbi évek gyakorlatának is megfelelően - az egyházi könyvtárak is képviseltethetnék magukat a **pályázati kuratóriumok** munkájában.

Török Beáta

Ásványi Ilona

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülése
9090 Pannonhálma, Vár 1.

2004/1. sz.

Melléklet:

EKE

MUNKATERV - MUNKAREND

2004 – 2005

- Június vége:** B. Bánhegyi Miksa részt vett az AKThB ülésén (Aachen)
- Július:** felmérés a „számítógépes helyzetről” – egy esetleges szoftverváltás (és a szoftverváltós konferencia) előkészítése Kővecs Ildikó és Baranya Péter
- Július:** elkezdjük a honlap átalakítását
- Augusztus:** felhívás munkacsoportok alakulására
- Szeptember 4-8.** Köntös László és G. Szabó Botond részt vett Lyonban a BETH éves rendezvényén
- Szeptember 14.** elnökségi ülés (Program: I. Az éves közgyűlések értékelése: A 2004. évi közgyűlés értékelése ; A 2005. évi konferencia - II. Változások bejegyztetése a bíróságon, majd az APEH-nél és a banknál – III. Munkaterv - IV. Találkozók helyszíne - V. Szakmai munkacsoportok - VI. Kapcsolatfelvétel előkészítése 1. a minisztériummal 2. szakmai szervezetekkel (IKSZ, MKE, KI, NKA) VII. egyéb: Eddigi munka – Hírlevél - Pályázat - BETH gyűlés
- Szeptember 15.** találkozás a minisztérium képviselőivel (témák: szoftverváltás, digitalizálás, egyházi könyvtárak bekapcsolása a MOKKA-ba és ODR-be, személyi és bérkérdések, szükséges és lehetséges pályázatok)
- Szeptember vége:** első Hírlevél
- Pályázatot nyújtunk be a jövő évi EKÉ-re és BETH-re és két konferenciára a NKA (beadás határideje: szeptember 30.)
- Október eleje:** bíróságra benyújtjuk az újításokat (alapszabály, tisztségviselők)
- A bírósági végzés kézhezvétele után a titkár és a kamarás meghívása Pannonhalmára – esetleg a felügyelő bizottságot is, hogy a pénzügyeket és az irattárat átvegyék
- Október 6.:** „**Könyvtári rendszerek egyházi könyvtárakban-Szoftverváltás?** „– konferencia
- Október közepe:** Második konkrét felhívó levél a munkacsoportok alakítására
- Október 27.** munkacsoportok első összejövedele
- 1. folyóiratos: Gyűjtőköri együttműködés (folyóiratok)**
2. PR-es csoport
3. szoftveres csoport

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülése
9090 Pannonhalma, Vár 1.

2004/1. sz.

4. Egyházi felsőoktatási és iskolai könyvtárosok találkozója
5. „Gyűjteményi könyvtárosok” - Levéltár – múzeum - könyvtár –
együtt találkozója

November 17. vagy 24. :	„Digitalizálás” - konferencia
December közepe (még karácsony előtt):	2. Hírlevél
December vége (december 31.):	a NKÖM pályázat megvalósításának határideje
Január közepe:	„Állományvédelem a rendőr, a biztonságtechnikai szakember, a restaurátor és a könyvtáros szemszögéből” - konferencia
Január vége (január 31.):	a NKÖM pályázat elszámolásának határideje
Február:	„Gyűjtőkör, gyűjtőkori együttműködés, duplumtár, antikváriumok” - konferencia
Február:	NKÖM pályázat működési kiadásokra
Március közepe:	elnökségi ülés
Március vége:	3. Hírlevél (2005/1. számú)
Április:	
Május:	
Június vége (június 27-29.)	Közügyűlés és konferencia – Csurgó Konferencia címe: „ A tudás gyökere keserű, gyümölcse pedig gyönyörűsége ” (Apáczai Csere János) - (Egyházi felsőoktatási és iskolai könyvtárak régen és ma)
Július eleje:	4. Hírlevél (2005/2. számú)
Szeptember eleje:	BETH konferencia – Debrecen